

> Retouradres 16169 2500 BD Den Haag

Rijksvastgoedbedrijf
Bureau DG

Korte Voorhout 7
Den Haag
Postbus 16169
2500 BD Den Haag
www.rijksvastgoedbedrijf.nl

Datum **21 FEB 2022**
Betreft Wob-verzoek inzake de Commandopost Clingendael

Kenmerk
2022-0000040139

Uw kenmerk

Bijlage(n)
2

Op 2 december 2021 heeft u per mail een verzoek ingediend bij het Rijksvastgoedbedrijf (RVB) als bedoeld in artikel 3 van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob). Hierin vraagt u naar het Bouwhistorisch onderzoek met ruimteboek op hoofdlijnen en waardestelling met betrekking tot de Commandopost Clingendael. Meer specifiek vraagt u naar deel 1 en deel 2 van de versie 2021, en alle correspondentie ten aanzien dit onderzoek (intern en extern). De ontvangst van uw verzoek is op 3 december 2021 bevestigd.

Wettelijk kader

Uw verzoek valt onder de reikwijdte van de Wob. Voor de relevante Wob-artikelen verwijs ik u naar bijlage 1.

Opschorten beslistermijn

Op 16 december 2021 is aan u medegedeeld dat we omwille van een zorgvuldige behandeling van uw Wob-verzoek gebruik hebben gemaakt van de mogelijkheid zoals opgenomen in artikel 6 van de Wob de beslistermijn te verdagen met vier weken en uiterlijk 27 januari 2022 uw Wob-verzoek te beantwoorden.

Inventarisatie documenten

Op basis van uw verzoek zijn in totaal 36 documenten aangetroffen. Deze documenten zijn opgenomen in een inventarislijst, die als bijlage 2 bij dit besluit is gevoegd. In dit besluit wordt verwezen naar de corresponderende nummers uit de inventarislijst, zodat per document duidelijk is wat is besloten.

Besluit

Ik heb besloten deels aan uw verzoek tegemoet te komen en de informatie waar u om heeft verzocht (deels) openbaar te maken. Sommige delen van de documenten worden niet openbaar gemaakt. Voor de motivering hiervan verwijs ik naar het onderdeel "Overwegingen" van dit besluit.

Overwegingen

Rijksvastgoedbedrijf
Bureau DG

Algemene overweging: openbaarheid t.a.v. een ieder

Allereerst wil ik u wijzen op het volgende. Ingevolge artikel 3, vijfde lid, van de Wob, wordt een verzoek om informatie ingewilligd met inachtneming van het bepaalde in de artikelen 10 en 11.

Datum

Kenmerk
2022-0000040139

Het recht op openbaarmaking op grond van de Wob dient uitsluitend het publieke belang van een goede en democratische bestuursvoering. Het komt iedere burger in gelijke mate toe. Daarom kan ten aanzien van de openbaarheid geen onderscheid worden gemaakt naar gelang de persoon of de bedoeling of belangen van de verzoeker. Bij de te verrichten belangenafweging worden dan ook betrokken het algemene belang bij openbaarmaking van de gevraagde informatie en de door de weigeringsgronden te beschermen belangen, maar niet het specifieke belang van de verzoeker.

Evenmin kent de Wob een beperkte vorm van openbaarmaking. Dit betekent dat openbaarmaking van de gevraagde documenten uitsluitend aan u op grond van de Wob niet mogelijk is. Indien ik aan u de betreffende documenten verstrek, moet ik deze ook aan anderen geven indien zij daarom verzoeken. In dat licht vindt de onderstaande belangenafweging/vinden de onderstaande belangenafwegingen dan ook plaats.

De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer

Op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder e, van de Wob blijft verstrekking van informatie achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen het belang dat de persoonlijke levenssfeer wordt geëerbiedigd.

In de documenten, waarbij in de inventarislijst en in de documenten zelf staat aangegeven dat artikel 10 lid 2 onder e van de Wob is toegepast (aangegeven als '10.2.e'), staan persoonsgegevens. Dit betreft gegevens die herleidbaar zijn tot een persoon, zoals onder meer namen, e-mailadressen, functienamen en telefoonnummers. Ik ben van oordeel dat t.a.v. deze gegevens het belang dat de persoonlijke levenssfeer wordt geëerbiedigd, zwaarder moet wegen dan het belang van openbaarheid. Daarom heb ik de persoonsgegevens verwijderd uit deze documenten.

In het kader van goed werkgeverschap ben ik van oordeel dat ten aanzien van deze gegevens het belang dat de persoonlijke levenssfeer wordt geëerbiedigd, zwaarder moet wegen dan het belang van openbaarheid. Dit ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer van de betrokken ambtenaar. Daarbij is van belang dat het hier niet gaat om het opgeven van een naam aan een individuele burger die met een ambtenaar in contact treedt, maar om openbaarmaking van de naam in de zin van de Wob.

Wijze van openbaarmaking

Van de documenten treft u bij dit besluit een kopie aan. De openbaar gemaakte stukken worden ook op rijksoverheid.nl geplaatst.

Hoogachtend,

De staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
namens deze,

Rijksvastgoedbedrijf

Bureau DG

Datum**Kenmerk**

2022-0000040139

Secretaris-generaal

Belanghebbenden kunnen binnen zes weken na bekendmaking van dit besluit daartegen per brief bezwaar maken bij de staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Staf en ondersteunende diensten, Directie Constitutionele Zaken en Wetgeving, Postbus 20011, 2500 EA Den Haag. Het bezwaarschrift moet zijn ondertekend, voorzien zijn van een datum alsmede de naam en het adres van de indiener en dient vergezeld te gaan van de gronden waarop het bezwaar berust en, zo mogelijk, een afschrift van het besluit waartegen het bezwaar is gericht.

Bijlage 1 – Relevante artikelen uit de Wob

Rijksvastgoedbedrijf
Bureau DG

Artikel 1

In deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

- a. document: een bij een bestuursorgaan berustend schriftelijk stuk of ander materiaal dat gegevens bevat;
- b. bestuurlijke aangelegenheid: een aangelegenheid die betrekking heeft op beleid van een bestuursorgaan, daaronder begrepen de voorbereiding en de uitvoering ervan;
- c. intern beraad: het beraad over een bestuurlijke aangelegenheid binnen een bestuursorgaan, dan wel binnen een kring van bestuursorganen in het kader van de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor een bestuurlijke aangelegenheid;
- d. niet-ambtelijke adviescommissie: een van overheidswege ingestelde instantie, met als taak het adviseren van een of meer bestuursorganen en waarvan geen ambtenaren lid zijn, die het bestuursorgaan waaronder zij ressorteren adviseren over de onderwerpen die aan de instantie zijn voorgelegd. Ambtenaren, die secretaris of adviserend lid zijn van een adviesinstantie, worden voor de toepassing van deze bepaling niet als leden daarvan beschouwd;
- e. ambtelijke of gemengd samengestelde adviescommissie: een instantie, met als taak het adviseren van één of meer bestuursorganen, die geheel of gedeeltelijk is samengesteld uit ambtenaren, tot wier functie behoort het adviseren van het bestuursorgaan waaronder zij ressorteren over de onderwerpen die aan de instantie zijn voorgelegd;
- f. persoonlijke beleidsopvatting: een opvatting, voorstel, aanbeveling of conclusie van een of meer personen over een bestuurlijke aangelegenheid en de daartoe door hen aangevoerde argumenten;
- g. milieu-informatie: hetgeen daaronder wordt verstaan in artikel 19.1a van de Wet milieubeheer;
- h. hergebruik: het gebruik van informatie die openbaar is op grond van deze of een andere wet en die is neergelegd in documenten berustend bij een overheidsorgaan, voor andere doeleinden dan het oorspronkelijke doel binnen de publieke taak waarvoor de informatie is geproduceerd;
- i. overheidsorgaan:
 - 1°. een orgaan van een rechtspersoon die krachtens publiekrecht is ingesteld, of
 - 2°. een ander persoon of college, met enig openbaar gezag bekleed.

Datum

Kenmerk
2022-000040139
Van een

Artikel 6

1. Het bestuursorgaan beslist op het verzoek om informatie zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen vier weken gerekend vanaf de dag na die waarop het verzoek is ontvangen.
2. Het bestuursorgaan kan de beslissing voor ten hoogste vier weken verdagen. Van de verdaging wordt voor de afloop van de eerste termijn schriftelijk gemotiveerd mededeling gedaan aan de verzoeker.
3. Onverminderd artikel 4:15 van de Algemene wet bestuursrecht wordt de termijn voor het geven van een beschikking opgeschort gerekend vanaf de dag na die waarop het bestuursorgaan de verzoeker mededeelt dat toepassing is gegeven aan artikel 4:8 van de Algemene wet bestuursrecht, tot de dag waarop door de belanghebbende of belanghebbenden een zienswijze naar voren is gebracht of de daarvoor gestelde termijn ongebruikt is verstreken.

4. Indien de opschorting, bedoeld in het derde lid, eindigt, doet het bestuursorgaan daarvan zo spoedig mogelijk mededeling aan de verzoeker, onder vermelding van de termijn binnen welke de beschikking alsnog moet worden gegeven.
5. Indien het bestuursorgaan heeft besloten informatie te verstrekken, wordt de informatie verstrekt tegelijk met de bekendmaking van het besluit, tenzij naar verwachting een belanghebbende bezwaar daar tegen heeft, in welk geval de informatie niet eerder wordt verstrekt dan twee weken nadat de beslissing is bekendgemaakt.
6. Voor zover het verzoek betrekking heeft op het verstrekken van milieu-informatie:
- bedraagt de uiterste beslistermijn in afwijking van het eerste lid twee weken indien het bestuursorgaan voornemens is de milieu-informatie te verstrekken terwijl naar verwachting een belanghebbende daar bezwaar tegen heeft;
 - kan de beslissing slechts worden verdaagd op grond van het tweede lid, indien de omvang of de gecompliceerdheid van de milieu-informatie een verlenging rechtvaardigt;
 - zijn het derde en vierde lid niet van toepassing.

Rijksvastgoedbedrijf

Bureau DG

Datum

Kenmerk

2022-0000040139

Artikel 10

- Het verstrekken van informatie ingevolge deze wet blijft achterwege voor zover dit:
 - de eenheid van de Kroon in gevaar zou kunnen brengen;
 - de veiligheid van de Staat zou kunnen schaden;
 - bedrijfs- en fabricagegegevens betreft, die door natuurlijke personen of rechtspersonen vertrouwelijk aan de overheid zijn meegedeeld;
 - persoonsgegevens betreft als bedoeld in paragraaf 2 van hoofdstuk 2 van de Wet bescherming persoonsgegevens, tenzij de verstrekking kennelijk geen inbreuk op de persoonlijke levenssfeer maakt.
- Het verstrekken van informatie ingevolge deze wet blijft eveneens achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen de volgende belangen:
 - de betrekkingen van Nederland met andere staten en met internationale organisaties;
 - de economische of financiële belangen van de Staat, de andere publiekrechtelijke lichamen of de in artikel 1a, onder c en d, bedoelde bestuursorganen;
 - de opsporing en vervolging van strafbare feiten;
 - inspectie, controle en toezicht door bestuursorganen;
 - de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer;
 - het belang, dat de geadresseerde erbij heeft als eerste kennis te kunnen nemen van de informatie;
 - het voorkomen van onevenredige bevoordeling of benadeling van bij de aangelegenheid betrokken natuurlijke personen of rechtspersonen dan wel van derden.
- Het tweede lid, aanhef en onder e, is niet van toepassing voorzover de betrokken persoon heeft ingestemd met openbaarmaking.
- Het eerste lid, aanhef en onder c en d, het tweede lid, aanhef en onder e, en het zevende lid, aanhef en onder a, zijn niet van toepassing voorzover het milieu-informatie betreft die betrekking heeft op emissies in het milieu. Voorts blijft in afwijking van het eerste lid, aanhef en onder c, het verstrekken van milieu-informatie uitsluitend achterwege voorzover het belang van openbaarmaking niet opweegt tegen het daar genoemde belang.
- Het tweede lid, aanhef en onder b, is van toepassing op het verstrekken van milieu-informatie voor zover deze handelingen betreft met een vertrouwelijk karakter.

6. Het tweede lid, aanhef en onder g, is niet van toepassing op het verstrekken van milieu-informatie.
7. Het verstrekken van milieu-informatie ingevolge deze wet blijft eveneens achterwege voorzover het belang daarvan niet opweegt tegen de volgende belangen:
 - a. de bescherming van het milieu waarop deze informatie betrekking heeft;
 - b. de beveiliging van bedrijven en het voorkomen van sabotage.
8. Voorzover het vierde lid, eerste volzin, niet van toepassing is, wordt bij het toepassen van het eerste, tweede en zevende lid op milieu-informatie in aanmerking genomen of deze informatie betrekking heeft op emissies in het milieu.

Rijksvastgoedbedrijf
Bureau DG

Datum

Kenmerk
2022-0000040139

Artikel 11

1. In geval van een verzoek om informatie uit documenten, opgesteld ten behoeve van intern beraad, wordt geen informatie verstrekt over daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen.
2. Over persoonlijke beleidsopvattingen kan met het oog op een goede en democratische bestuursvoering informatie worden verstrekt in niet tot personen herleidbare vorm. Indien degene die deze opvattingen heeft geuit of zich erachter heeft gesteld, daarmee heeft ingestemd, kan de informatie in tot personen herleidbare vorm worden verstrekt.
3. Met betrekking tot adviezen van een ambtelijke of gemengd samengestelde adviescommissie kan het verstrekken van informatie over de daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen plaatsvinden, indien het voornemen daartoe door het bestuursorgaan dat het rechtstreeks aangaat aan de leden van de adviescommissie voor de aanvang van hun werkzaamheden kenbaar is gemaakt.
4. In afwijking van het eerste lid wordt bij milieu-informatie het belang van de bescherming van de persoonlijke beleidsopvattingen afgewogen tegen het belang van openbaarmaking. Informatie over persoonlijke beleidsopvattingen kan worden verstrekt in niet tot personen herleidbare vorm. Het tweede lid, tweede volzin, is van overeenkomstige toepassing.

Bijlage 2 Inventarislijst

 Rijksvastgoedbedrijf
 Bureau DG

Nr.	Document	Beoordeling	Wob	Afzender	Ontvanger
1	Wassenaar_Commandopost_Clingendael_DEEL_1_2021 - DEF	Reeds openbaar	10.2.e	C. Cramer Architectuur historica	RVB
1a	Bouwhistorisch onderzoek Wassenaar_Commandopost _Clingendael_DEEL_1_2021_DEF				
1b	Aanbevelingen_Commandopost_Clingendael_2021				
2.	Wassenaar_Commandopost_Clingendael_DEEL_2_2021_DEF			C. Cramer Architectuur historica	RVB
2a	Bouwhistorisch onderzoek Wassenaar_Commandopost_Clingendael_DEEL_2_2021_DEF				
3.	Afronding cultuurhistorisch onderzoek			C. Cramer Architectuur historica	RVB
4.	RE: Bronbestanden rapport commandopost			RVB	C. Cramer Architectuur historica
5.	Re Definitieve rapport Commandopost			RVB	C. Cramer Architectuur historica
6.	Re Feedback deel 1 CHO CC			RVB	C. Cramer Architectuur historica
7.	RE Voortgangsgesprek			RVB	C. Cramer Architectuur historica
8.	RE CHO commandopost concept			RVB	RVB
9.	RE Oplevering Deel I en aanbevelingen - Commandopost Clingendael aangepaste versie			Onderzoekers C. Cramer Architectuur historica	RVB
10.	RE Opleveringsdatum rapport Commandopost Clingendael			RVB	C. Cramer Architectuur historica
11.	RE Publiceren onderzoek commandopost			RVB	RVB
12.	RE Rapport Commandopost Clingendael_extern			C. Cramer Architectuur historica	RVB
13.	RE Rapport Commandopost Clingendael_intern beoordeling			RVB	RVB
14.	RE Rapport Commandopost Clingendael_intern			C. Cramer Architectuur historica	RVB
15.	RE ruimteboek commandobunker			RVB	RVB

16.	RE Ruimteboek verstuurd			RVB	Rijksoverheid Bureau DG Cramer Architectuur historica
17.	Samenvatting rapport			C. Cramer Architectuur historica	RVB Kenmerk 2022-0000040139
17a	SAMENVATTING rapport				
18.	Data veldbezoek en startgesprek				RVB
19.	FW Conceptversies deel 1+2 onderzoek Commandopost Clingendael Wassenaar_intern			C. Cramer Architectuur historica	RVB
20.	Doorzenden concept rapportages aan Duivenvoorde			RVB	Werkorganisatie Duivenvoorde
21.	Overleg Commandopost - ik kan wel deelnemen			Ministerie OCW RCE	RVB
22.	RE_ Aanvraag inventarislijsten archief Thérèse Schwartzstraat 15 Wassenaar			RVB	Doc-Direkt
23.	RE Archief NIMH			RVB	Ministerie van Defensie
24.	RE BHO commandopost clingendael			RVB	RVB
25.	RE_ Bronbestanden rapport commandopost			RVB	C. Cramer Architectuur historica
26.	RE_ Conceptversies deel 1+2 onderzoek Commandopost Clingendael Wassenaar			C. Cramer Architectuur historica	RVB
27.	RE_ Definitief voortgangsgesprek CHO Commandopost Clingendael			Werkorganisatie Duivenvoorde	RVB
28.	Re_ Planning CHO commandopost Clingendael			RVB	C. Cramer Architectuur historica
29.	RE Commandopost Clingendael			RVB	Ministerie van Defensie
30.	RE Lopende onderzoeken Commandopost Clingendael_intern			RVB	RVB
31.	RE Stukken commandopost Clingendael			RVB	C. Cramer Architectuur historica
32.	update onderzoek			C. Cramer Architectuur historica	RVB